

IJTIMOIIY PSIXOLOGIYADA HARBIY OILALARNING IJTIMOIIY- PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARINING O`RGANILISHI

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11246510>

Jalolova Mohigul Odiljon qizi

Farg`ona davlat universiteti, "Psixologiya" kafedrası o`qituvchisi

Annotatsiya

Ushbu maqolada har bir inson uchun oila muqaddas dargoh hisoblanishi, ijtimoiy psixologiyada harbiy oilalarni o`rganish, harbiy oilalarning jangovar sharoitlarda turli barqarorlik va istiqbol sohalarida o`zlarini mustahkamlab borishi, harbiy oilalar o`rtasidagi munosabatlarda kuchli jamiyat tuzumlarini, birgalikni va qo`llab-quvvatlashni kuchaytirish haqida so`z boradi.

Kalit so`zlar

ijtimoiy psixologiya, o`rganish, shaxs, rivojlanish, harbiy xizamtchilar, barqarorlik, munosabatlar, jamiyat.

Аннотация

В данной статье речь пойдет о том, что семья для каждого человека является священным даром, о том, как социальная психология изучает семьи военнослужащих, семьи военнослужащих, укрепляя себя в различных сферах стабильности и перспектив в условиях боевых действий, укрепляя прочные общественные структуры, сплоченность и поддержку во взаимоотношениях между семьями военнослужащих.

Ключевые слова

социальная психология, обучение, личность, развитие, военнослужащие, стабильность, отношения, общество.

Annotation

this article will talk about the calculation of the family sanctuary for each person, the study of military families in Social Psychology, strengthening themselves in the fields of military families, various stability and perspective in combat conditions, strengthening strong community structures, cohesion and support in relations between military families.

Keywords

Social Psychology, learning, Personality, Development, military Scouts, stability, relationships, society.

Hozirgi zamon ijtimoiy psixologiyasi sohasida shaxsni o'rganish ustida olib borilayotgan tadqiqotlar masalasi, ayniqsa bu boradagi amaliy vazifalar ijtimoiy psixologiya fanining markazida turuvchi psixologik va sotsiologik yondashuv yo'nalishlari asosida hal qilinmoqda. Ijtimoiy psixologiya shaxsga turli xil vaziyatlarning ta'sirini o'rganib, kishilar bir-birlariga qanday ta'sir ko'rsatishini va ular bir-birlarini qanday idrok etishlarini o'rganadigan fan sifatida qiziqarli.

Xorij tadqiqotchilaridan A.Adams, W.Berg, L.Bumpass, S.T.Billingsley, R.C.Bean, D.E.Delis, E.T.Burgess, P.D.Vollin, F.Zimbardo, D.Jodelet, T.Parsons, C.Rogers, M.Kampbell, G.E.Kraig, J.Quaet, M.M.Sveeney, R.Chaldini, K.X.Kaufman, J.Lofas, K.M.Schafer, T.C.Martin, L.G.Terman, Z.Freyd, L.Villiam va boshqalarning ilmiy tadqiqotlarida yoshlarni oilaga tayyorlashning ijtimoiy-psixologik muammolari, tasavvurlari, shuningdek L.Knobloks, V.Stander, S.Vilson kabi olimlarning harbiy oilalarning inqiroz davridagi munosabatlarining o'ziga xos jihatlari, harbiy hizmatchilar o'rtasidagi shaxslararo jinsiy tajovuzkorlik va oiladagi zo'ravonlik modellari, hizmat joyining o'zgarishi (rotatsiya) jarayonida harbiy oilalar, harbiy hizmatchilar farzandlarining munosabatlaridagi o'zgarishlar sikli, oila a'zolarining bir-birini qo'llab quvvatlashi masalalari ilmiy tadqiq etilgan.

Har bir inson uchun oila muqaddas dargoh hisoblanib, hayotimizning asosiy qismi oila davrasida o'tadi. Barcha soha vakillari qatori harbiy xizmatchilarning oilasi ularning kasbiy faoliyatida muhim ahamiyatga ega bo'lib, mazkur faoliyatning muvaffaqiyati ko'p jihatdan oilaviy muhitga bog'liq bo'ladi. Harbiy psixologiya -harbiy xizmatchi va harbiy jamoalar ichki olami, ruhiy rivojlanish qonuniyatlari haqidagi fan bo'lib, ofitser faoliyati bilan bevosita bog'liq. Shuni aytib o'tish kerakki, harbiy psixologiya nazariyadan ko'ra amaliyotga yaqinroq, ya'ni harbiy xizmatchi o'z faoliyatida to'qnash keladigan muammolarni tahlil qilishga va hal etishga yo'naltirilgan.

Harbiy oilalar, jangovar sharoitlarda turli barqarorlik va istiqbol sohalarida o'zlarini mustahkamlab boradigan oilalar hisoblanadi. Ular o'rtasidagi munosabatlarni kuchaytirish, turli ko'nikmalar bo'yicha aloqadorlik, sabr va yordam berish xususiyatlariga ega. Harbiy oilalar o'rtasidagi psixologik xususiyatlar quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin:

1. Qo'llab-quvvatlash va birgalik: harbiy oilalar komandani rivojlantirishda katta ahamiyatga ega. Ular o'rtasidagi qo'llab-quvvatlash, birgalik va boshqa oilaga xos xususiyatlarning kuchaytirish uchun o'z xizmatini ko'tarishadi.

2. Moslik va jamiyat tashabbusida ishtirok: harbiy oilalar jamiyat tashabbusida ishtirok etishga tayyorlar va jamiyatdagi muammolarni hal etish uchun kuchli imkoniyatlarga ega. Ular o'rtasidagi munosabatlarda ishtirok etib, jamiyat

tizimlarini kuchaytirishda hamda jamiyatga yordam berishda muvaffaqiyatga erishishadi.

3. Tahlika va ogohlantirishlarga chidamlilik va shaylik, o'zaro munosabatlarda kelisha olishlik: harbiy oilalar ogohlantirishlar va tahlikalarga duch kelishda, jasurlik bilan muomala qilishmoqchi bo'lishadi. Ular o'rtasidagi tahlikalarga duch kelishda, bir-birlari bilan maslahatlashish va jamoatdagi muammolarni hal etishda o'ziga xos mahalliy faoliyatini olib borishadi.

Harbiy oilalar o'rtasidagi munosabatlarda kuchli jamiyat tuzumlarini, birgalikni va qo'llab-quvvatlashni kuchaytirish uchun juda muhim bo'lib, ulardagi psixologik xususiyatlar turli jihatlarini o'z ichiga oladi. Bu xususiyatlar jangovar sharoitlarda amalga oshirish va muvaffaqiyatli bo'lish uchun asosiy omil hisoblanadi.

Ijtimoiy psixologiya harbiy oilalarni o'rganishda katta ahamiyatga ega bo'lgan bir soha hisoblanadi. Harbiy oilalar kompleks va kuchli jamiyat tuzumlaridir, ularning ijtimoiy psixologik xususiyatlari o'rganilishi, o'sish va bardoshlari bilan taraqqiy etish uchun muhimdir. Quyidagi yo'nalishlar harbiy oilalar uchun o'rganiladigan psixologik xususiyatlardan ba'zilarini ta'minlaydi:

1. Qarindoshlik va qo'llab-quvvatlash: harbiy oilalar o'rtasida qarindoshlik va qo'llab-quvvatlash sohasida ma'naviy munosabatlar juda muhimdir. Ijtimoiy psixologiya bu munosabatlarni o'rganishda yordam beradi va minglab oilaga xos xususiyatlarni tushuntiradi.

2. Shaxslararo aloqa va tushunishda qo'llab-quvvatlash: harbiy oila a'zolari orasidagi aloqa va tushuncha qo'llab-quvvatlash, maslahatlashish va tushunishga ega bo'lishning ahamiyatini tushuntiradi. Ijtimoiy psixologiya bu jihatni o'rganishda yordam beradi.

3. Jamiyat tizimlarida integratsiya: harbiy oilalarni integratsiyalash va jamiyat tizimlariga ta'sir qilish jihatlarini o'rganish samarali oilaga xos psixologik xususiyatlarni tushuntiradi.

4. Mas'uliyat va qabul qilish: harbiy oilalar aloqalari bilan kelishib ketish, mas'uliyatni qabul qilish va jamiyat tashabbuslarida ishtirok etish xususiyatlarini o'rganishga yordam beradi.

5. Taraqqiyot va rivojlanish: harbiy oilalar o'rtasidagi taraqqiyot va rivojlanish jarayonlarini o'rganish muhimdir. Ijtimoiy psixologiya bu jarayonlarni tushuntiradi, rivojlanishni ta'minlaydi.

Ijtimoiy psixologiya, harbiy oilalar o'rtasidagi munosabatlarni tahlil qiladi, oila a'zolarining davr xulq-atvorini, maqsadlarini, aloqalarini, muammolarni tushuntiradi va ularning birgalikda rivojlanishi va o'sishi uchun qanday tajribalar

kerakligini aniqlab chiqadi. Bu xususiyatlar harbiy oilalar o'rtasidagi munosabatlarni tubdan tushunishga va mamlakatning tashqi xavfsizlik va barqarorlik bo'yicha rivojlanishga yordam beradi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Karimova V. Oila psixologiyasi // Toshkent-2007. B. – 2007. – T. 169.

2. Turo'unboev K., Tolipov M., Oxunov I. Ijtimoiy pedagogika asoslari // o'quv qo'llanma), Toshkent, "Fan va texnologiya. – 2008.

3. Dilshodovich I. S. TALABALARNI OILAVIY HAYOTGA TAYYORLASHNING PEDAGOGIK OMIL VA VOSITALARI // INTERDISCIPLINE INNOVATION AND SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE. – 2023. – T. 2. – №. 13. – С. 96-100

4. Моҳигул Одилжон Қизи Жалолова ҲАРБИЙ ОИЛА АЁЛЛАРИНИНГ ИЖТИМОИЙ ПСИХОЛОГИК МУАММОЛАРИ // Academic research in educational sciences. 2023. №NUU Conference 2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/arbiy-oila-ayollarining-izhtimoiy-psihologik-muammolari> (дата обращения: 18.05.2024).

5. Jalolova Mohigul Odiljon qizi. (2023). Дисфункциональное распределение ролей в семье и его последствия. *Европейский журнал педагогических инициатив и образовательной практики*, 1(6), 15-18. Извлечено из <https://europeanscience.org/index.php/4/article/view/269>